

NATURKLAGENÆVNET ORIENTERER

Nr. 496, september 2009

Opsætning af pæle på strandbredden

Naturklagenævnet har truffet afgørelse, i en sag om opsætning af pæle på strandbredden på en ejendom, hvor strandbeskyttelseslinjen blev ophævet ved en bekendtgørelse fra 1938 og ikke siden har været pålagt.

Københavns Amt modtog en anmeldelse om, at der på ejendommen var nedgravet pæle på tværs af stranden, som vanskeliggjorde færdslen langs stranden, og amtet meddelte herefter påbud om fjernelse af pælene med henvisning til naturbeskyttelseslovens § 22 om offentlighedens adgang.

Der var oprindeligt opsat 15 pæle med så tæt indbyrdes afstand, at adgangen til stranden blev vanskeliggjort. Under sagens forløb blev 1 pæl fjernet, således at der opstod en passagemulighed på ca. 1 m. Amtet vurderede herefter, at der ikke var grundlag for at foretage yderligere i sagen.

Efter Kommunes opfattelse var opsætning af pæle på strandbredden imidlertid i strid med naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1, og kommunen rettede derfor henvendelse til Miljøcenter Roskilde. Miljøcentret anførte i sin afgørelse bl.a., at § 15, stk. 1, efter Miljøministeriets opfattelse, ikke kunne gøres gældende, idet strandbeskyttelseslinjen var ophævet i sin helhed på den pågældende strækning i medfør af en "Stauningbekendtgørelse".

Kommunen klagede herefter til Naturklagenævnet og anførte, at naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1, efter sin ordlyd omfatter "ændring i tilstanden af strandbredder *eller* af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen" og således dels egentlige strandbredder og dels arealer, der ligger mellem strandbeskyttelseslinjen og strandbredden. Pælene – der er opstillet på strandbredden – er under alle omstændigheder i strid med strandbeskyttelsen og uafhængig af, om der er fastlagt en strandbeskyttelseslinje det pågældende sted.

By- og Landskabsstyrelsen henviste i en udtalelse til, at forbuddet i § 15 og i den tilsvarende bestemmelse i naturfredningsloven altid har været formuleret sådan, at strandbredden og et areal bagved er omfattet af lovens forbud. Indtil 1994 indeholdt § 15 en undtagelse fra forbuddet for "andre områder, der efter den hidtidige lovgivning har været undtaget", men hverken bekendtgørelserne fra 1938 eller den nævnte undtagelsesbestemmelse nævner strandbredder særskilt. Efter styrelsens opfattelse har retstilstanden altid været, at forbuddet ikke gælder på de kyststrækninger, der er undtaget strandbeskyttelseslinje. Styrelsen bemærkede endvidere, at en konsekvens af kommunens påstand vil være, at flere hundrede km strandbred ville blive inddraget under forbuddet.

Naturklagenævnet udtalte bl.a.:

"Indtil vedtagelsen af kystloven i 1994 indeholdt de tidligere bestemmelser om strandbeskyttelseslinjen undtagelsesbestemmelser, der indebar, at forbudsbestemmelsen i sin helhed blev sat ud af kraft, såfremt et område var undtaget strandbeskyttelseslinjen i henhold til en såkaldt "Stauningbekendtgørelse". Dette betød, at beskyttelsen af strandbredden på strækninger, hvor der ikke gjaldt en strandbeskyttelseslinje, utvivlsomt var ophævet i perioden fra 1938 til ikrafttrædelsen af den

udvidede strandbeskyttelseslinje. For den pågældende ejendom i perioden fra den 13. januar 1938 til 15. november 2000. Ejendommen er efter de nugældende regler ikke pålagt en strandbeskyttelseslinje. Ud fra sagens billedmateriale må det lægges til grund, at der er en strandbred på ejendommen.

Det fremgår bl.a. af lovbemærkningerne, at det ikke har været hensigten med lovændringen i 1994 at lade strandbredderne omfatte af forbuddet mod tilstandsændringer på arealer tidligere undtaget ved en Stauningbekendtgørelse. Hovedformålet var at udvide strandbeskyttelsen ind i landet fra 100 m til 300 m. Ifølge lovbemærkningerne ville undtagelserne i det alt væsentlige blive opretholdt, og kun, hvor forudsætningerne for ophævelsen/reduktionen af strandbeskyttelseslinjen ikke længe var til stede, kunne der blive tale om at inddrage områder under beskyttelsen. Dette har fundet udtryk i § 7 i bek. nr. 569 af 25. juni 1999 om retningslinjer for fastlæggelsen af klitfrednings- og strandbeskyttelseslinjen.

By- og Landskabsstyrelsen har under sagen bl.a. henvist til, at det ved ikrafttræden af den udvidede strandbeskyttelseslinje fremgår af matrikelkortet for de berørte ejendomme, om disse er omfattet af linjen. Kortbilaget til bekendtgørelsen viser samtlige af de ejendomme, der er registreret i matriklen. Ifølge lovbemærkningerne var det hensigten, at der ved at lade matriklen være det centrale register, skulle eksistere præcise oplysninger om de områder, der er omfattet af strandbeskyttelse.

Rudersdal Kommune har modsat henvist til lovens tekst, der sondrer mellem strandbredden (arealet mellem højeste daglige vandstandslinje og begyndelsen af den sammenhængende landvegetation) og andre arealer, der ligger mellem den fastsatte kystbeskyttelseslinje og strandbredden. Kommunen har endvidere redegjort for, at det vil have betydelige kystlandskabelige konsekvenser, hvis grundejerne langs Øresundskysten lovligt kan opsætte badehuse, pavilloner m.v. på strandbredden.

Et flertal ... udtalte herefter:

Selv om det er nærliggende at læse lovteksten således, at strandbredden er selvstændigt beskyttet, også hvor der ikke er fastlagt en strandbeskyttelseslinje, finder flertallet at den udtrykkelige nævnelser af strandbredden kan forstås som blot en henvisning til, at strandbeskyttelseszonen typisk omfatter en strandbred, som er topografisk adskilt fra den øvrige beskyttelseszone. Denne tvetydighed i bestemmelsens ordlyd medfører at andre faktorer skal indgå i fortolkningen, herunder navnlig lovbestemmelsens formål ifølge motiver og sammenhæng i retsbeskyttelsen.

Det fremgår af motiverne til kystloven, at hovedformålet med loven var en udvidelse af strandbeskyttelsen fra 100 m til 300 m. Det vil sige en udvidelse af beskyttelsen ind i landet. Der gøres udtrykkeligt opmærksom på, at de dagældende undtagelser (Stauningbekendtgørelser) i det alt væsentlige vil blive opretholdt. Denne forudsætning fandt endvidere udtryk i bekendtgørelsen om den fremtidige fastlæggelse af strandbeskyttelseslinjens forløb. Formålet med kystloven var derudover, at linjen som noget nyt skulle registreres i matrikelsystemet således, at der fandtes et centralt register med præcise oplysninger, der viser områder omfattet af beskyttelsen. Strandbeskyttelseslinjen er i dag registreret i matriklen og noteret i tingbogen.

Det er på den baggrund flertallets opfattelse, at det klart ikke har været hensigten med kystloven, at udvide beskyttelsen til også at omfatte alle strandbredder, der ikke tidligere var omfattet af forbuddet. Det har således heller ikke været hensigten, at indføre en delt beskyttelse af arealerne søværts strandbeskyttelseslinjen således, at selve strandbredden var selvstændigt beskyttet af forbuddet mod tilstandsændringer uafhængigt af om den pågældende kyststrækning var pålagt strandbeskyttelseslinje.

Hertil kommer, at der bør tages et vist hensyn til de berørte lodsejere, der siden ophævelsen af Stauningbekendtgørelserne i 2000 med rette har kunnet lægge til grund at ejendomme omfattet af

strandbeskyttelse fremgår af matrikelkortet og tingbogen. Ejendommen i den konkrete sag er heller ikke med de nugældende regler pålagt en strandbeskyttelseslinje.

Flertallet finder herefter, at det må lægges til grund, at strandbredden ikke er selvstændigt beskyttet i de situationer, hvor der ikke i dag er fastlagt en strandbeskyttelseslinje.”

Naturklagenævnets afgørelse gik herefter ud på, at Miljøcentrets afgørelse om at opsætning af pæle på strandbredden ikke var i strid med forbuddet i naturbeskyttelseslovens § 15 stadfæstedes.

Mindretal på 3 medlemmer.

(Afgørelse af 25. marts 2008, j.nr. [NKN-1321-00153](#))

- strandbred
- strandbeskyttelseslinjen
- naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1